

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Kanderu a členov senátu JUDr. Pavla Tomana a JUDr. Pavla Farkaša, v trestnej veci obvineného **J. H.**, vedenej na Okresnom súde Topoľčany pod sp. zn. 3 T 9/2005, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30. júla 2008 v Bratislave, prerokoval dovolanie obvineného, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre, z 20. júla 2007, sp. zn. 4 To 49/2006 a podľa § 386 ods. 1, ods. 2, § 388 ods. 1 Tr. por. rozhodol

t a k t o :

Uznesením Krajského súdu v Nitre, z 20. júla 2006, sp. zn. 4 To 49/2006

b o l p o r u š e n ý z á k o n

z dôvodu § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. v ustanoveniach § 33 ods. 1 a § 41 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 **v neprospech** obvineného J. H.

Toto uznesenie **sa z r u š u j e .**

Krajskému súdu v Nitre sa prikazuje, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

O d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, z 24. januára 2006, sp. zn. 3 T 9/2005, bol obvinený J. H. uznaný vinným z trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 201 písm. d/ Tr. zák. a z trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 224 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., v oboch prípadoch účinného do 1. januára 2006, na tom skutkovom základe, že:

Potom, čo dňa 30. decembra 2003 v presne nezistenom čase požil alkoholické nápoje zistených dychovou skúškou v množstve 1.03 mg/l prístrojom Alcotest 7410, asi o 20,10 hod., viedol osobné motorové vozidlo zn. Peugeot 605, E. č. A. po štátnej ceste č. X, V T., pričom pri prechádzaní ul. Č. A. pri odbočovaní doľava v križovatke so štátnou cestou č.X, ul. S., nedal prednosť vjazde po hlavnej ceste prichádzajúcemu osobnému motorovému vozidlu zn. Škoda Favorit E. č. T., ktoré viedol vodič I. M., v dôsledku toho došlo k zrážke vozidiel, pri ktorej spolucestujúca vo vozidle vodiča I. M., M. M. utrpela trieštivú zlomeninu nosových kostí frontálneho výbežku čeľustí, poškodenie obličaja, deviáciu nosovej priehradky bez poruchy ventilácie, ktoré zranenie má charakter trvalej telesnej chyby a podstatne narušuje vzhľad poškodenej M. M., vyžadujúce liečenie a práceneschopnosť znalcom, zatiaľ v neurčenej dĺžke. Spolucestujúca vo vozidle K. M. utrpela pohmoždenie ľavej strany hrudníka vyžadujúce práceneschopnosť v trvaní od 31. decembra 2003 do 13. januára 2004, vodič I. M. utrpel pohmoždenie ľavého ramena a ľavého lakťa, vyžadujúce práceneschopnosť v trvaní od 31. decembra 2003 do 29. januára 2004, spolujazdec M. K. utrpel pohmoždenie ľavého kolena s krvácaním do kolenného kĺbu, vyžadujúce práceneschopnosť v trvaní najmenej 4 týždňov.

Obžalovaný, ako vodič porušil ustanovenie § 4 ods. 3 písm. b/, § 18 ods. 4 zák. č.315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v platnom znení.

Za to mu bol podľa § 224 ods. 2, § 35 ods. 1 Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 uložený trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky.

Na výkon uloženého trestu bol obvinený podľa § 39a ods. 2 písm. a/ Tr. zák. účinného do 1. januára 2006 zaradený do prvej nápravno-výchovnej skupiny.

Podľa § 49 ods. 1, § 50 ods. 1 Tr. zák. mu bol uložený trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 5 (päť) rokov.

Podľa § 229 ods. 1 Tr. por. boli poškodené strany I. M., K. M., V. Z. P., B. a S. P., B. s nárokmi na náhradu škody odkázané na konanie o občianskoprávných veciach.

Krajský súd v Nitre uznesením z 20. júla 2006, sp. zn. 4 To 49/2006, podľa § 253 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 odvolanie obhajcu JUDr. P. T. zamietol. Podstatou dôvodov uznesenia krajského súdu je skutočnosť, že v zmysle § 247 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obhajca môže podať odvolanie aj proti vôli obžalovaného a v jeho prospech len vtedy, ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená. Pretože v prerokováanej veci takáto situácia nenastala, krajský súd zamietol odvolanie podané obhajcom ako podané neoprávnenou osobou.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote, prostredníctvom svojho obhajcu P. T. dovolanie obvinený J. H.. V písomných dôvodoch dovolania uviedol, že uznesenie krajského súdu je v rozpore so zákonom. Poukázal na znenie ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, z ktorého je zrejmé, že obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní podávať za obvineného okrem iného opravné prostriedky. Ustanovenie § 247 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 rieši inú situáciu, a to podanie opravného prostriedku v určitých prípadoch proti vôli obvineného. Poukázal aj na obdobné ustanovenia nového Trestného poriadku. Uviedol, že rozhodnutím krajského súdu boli zásadným spôsobom porušené práva obvineného na obhajobu, v čom spočíva dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Navrhol vysloviť porušenie zákona v tomto smere, zrušiť napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu prikázať na nové konanie a rozhodnutie.

Zástupkyňa generálneho prokurátora Slovenskej republiky navrhla vyhovieť dovolaniu z dôvodov v ňom uvedených.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného dovolania podľa § 384 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj správnosť postupu konania, ktoré predchádzalo uzneseniu, so zameraním na dôvody dovolania, so zameraním na dôvody dovolania v ňom uvedené a zistil, že dovolanie je dôvodné.

Podľa § 33 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obvinený má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a k dôkazom o nich, nie je však povinný

vypovedať. Môže uvádzať okolnosti a dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, robiť návrhy a podávať žiadosti a opravné prostriedky. Má právo zvoliť si obhajcu a s ním sa radiť aj počas úkonov vykonávaných orgánom činným v trestnom konaní. S obhajcom sa však v priebehu svojho výsluchu nemôže radiť o tom, ako odpovedať na už položenú otázku. Môže žiadať, aby bol vyslúchaný za účasti svojho obhajcu a aby sa obhajca zúčastnil aj na iných úkonoch prípravného konania (§ 165) Ak je vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody, môže s obhajcom hovoriť bez prítomnosti tretej osoby. Uvedené práva prislúchajú obvinenému aj vtedy, ak je pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená.

Podľa § 41 ods. 2 veta prvá Tr. por. účinného do 1. januára 2006 obhajca je oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky, nazerať do spisov (§ 65) a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích úkonov.

Podľa § 247 ods. 2 veta druhá Tr. por. účinného do 1. januára 2006 ak je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ak je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, môže i proti vôli obžalovaného za neho v jeho prospech odvolanie podať aj jeho zákonný zástupca a jeho obhajca.

Vyššie citovanými ustanoveniami Trestného poriadku sa krajský súd pri svojom rozhodovaní dôsledne neriadil.

V prvom rade je potrebné uviesť, že ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (rovnako § 44 ods. 2 nového Trestného poriadku), upravujúce práva obhajcu, je všeobecne platným ustanovením vzťahujúcim sa na všetky štádiá trestného konania, teda aj na konanie pred súdom.

Ak teda v zmysle § 246 ods. 1 písm. b/ Tr. por. účinného do 1. januára 2006 (rovnako § 307 ods. 1 písm. b) nového Trestného poriadku) rozsudok môže odvolaním napadnúť obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo dotýka, má takéto právo aj jeho obhajca, v jeho mene, pričom v takomto prípade nesmie konať proti vôli obžalovaného.

Ustanovenie § 247 ods. 2 veta druhá Tr. por. účinného do 1. januára 2006 upravuje špecifickú situáciu, keď je obžalovaný pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo je jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená a v takomto prípade môže podať odvolanie v jeho prospech a aj proti vôli obžalovaného jeho právny zástupca alebo obhajca. Zo znenia tohto ustanovenia nemožno všeobecne vyvodit' záver, že obhajca obžalovaného nemá právo podať za obžalovaného, ak sa koná v jeho neprítomnosti, odvolanie. Odvolanie podané v takomto prípade obhajcom nie je odvolaním obhajcu, ale odvolaním obžalovaného, podaným obhajcom v jeho mene.

V prejednávanej veci je zo spisového materiálu zrejmé, že hlavného pojednávania pred Okresným súdom Topoľčany dňa 24. januára 2006 sa obžalovaný J. H. nezúčastnil a písomne požiadal súd, aby sa konalo v jeho neprítomnosti. Po vyhlásení rozsudku, jeho odôvodnení a po poučení o opravnom prostriedku obhajca P. T. podľa znenia zápisnice uviedol, že podáva odvolanie.

Takýto úkon obhajcu je potrebné považovať za odvolanie podané v mene obvineného, ktorý nebol na hlavnom pojednávaní prítomný, pretože situácia predpokladaná v ustanovení § 247 ods. 2 veta druhá Tr. por. účinného do 1. januára 2006, nenastala. Odvolací súd mal však v rámci odvolacieho konania skúmať, či odvolanie obhajcu podané v mene obvineného, nebolo podané v rozpore s vôľou obvineného. V konkrétnej veci je táto otázka vyriešená, keďže obvinený podal proti uzneseniu krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok práve z uvedených dôvodov.

Povinnosťou krajského súdu bolo preto riadne a včas podané odvolanie obvineného J. H. prerokovať v odvolacom konaní a rozhodnúť o ňom.

Tým, že odvolací súd odvolanie obvineného podané prostredníctvom obhajcu zamietol podľa § 253 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006, znemožnil mu obhajovať sa pred odvolacím súdom a tým zásadným spôsobom porušil jeho právo na obhajobu. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. bol takýmto postupom súdu naplnený.

Pre úplnosť je potrebné uviesť, že v prerokovávanej veci bol naplnený aj dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. j/ Tr. por., pretože ustanoveniu § 316 ods. 1 nového Trestného poriadku zodpovedá ustanoveniu § 253 ods. 1 Tr. por. účinného do 1. januára 2006. Rozsahom dovolacích

dôvodov uvedených v dovolaní je však dovolací súd viazaný, a preto sa týmto dôvodom nebude podrobnejšie zaoberať.

Na základe vyššie uvedených dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil porušenie zákona z dôvodov uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku v neprospech obvineného J. H., napadnuté uznesenie Krajského súdu v Nitre zrušil a tomuto súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislava, 30. júla 2008

JUDr. Jozef K a n d e r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Kristína Cíhová